

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО
Факультет математики, фізики, комп'ютерних наук і технологій
Кафедра математики та інформатики

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему «ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЕКТНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ
ГЕОМЕТРІЇ»

студентки 2 курсу, 2 МСОМ групи
галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності: 014.04   Середня   освіта
(Математика)

Снігур Анни Григорівни
науковий керівник: доцент кафедри
математики та інформатики, кандидат
педагогічних наук **Тютюн Л. А.**

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: _____ ECTS

Голова комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____
(підпис) (ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2020 рік

Тема дипломної роботи англійською мовою: **Organization of project and research activities of high school students during the study of geometry.**

Анотація. У магістерській кваліфікаційній роботі обґрунтовано методику організації проектно-дослідницької діяльності старшокласників під час навчання геометрії. Здійснено аналіз психолого-педагогічної та навчально-методичної літератури та практики вивчити стан досліджуваної проблеми. Розкрито значення поняття «метод проєкту» та теоретично обґрунтовано важливість методу проєкту. Описано проєктний метод як форму організації проєктної діяльності. Розширено класифікацію типів проєктів за їх основними параметрами. Розкрито значення поняття «проєктна діяльність» та його особливості в старшій школі, спосіб його реалізації.

Ключові слова: проектно-дослідницька діяльність, метод проєкту, організації проєктної діяльності, старшокласники, процес навчання, курс геометрії старшої школи.

Abstract. The master's qualification work substantiates the method of organizing design and research activities of high school students during the study of geometry. The analysis of psychological-pedagogical and educational-methodical literature and practice to study the state of the researched problem is carried out. The meaning of the concept «project method» is revealed and the importance of the project method is theoretically substantiated. The project method is described as a form of organization of project activity. The classification of project types according to their main parameters has been expanded. The meaning of the concept of «project activity» and its features in high school, the way of its implementation are revealed.

Keywords: design and research activities, project method, organization of project activities, high school students, learning process, high school geometry course.

Зміст

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОЄКТНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	8
1.1. Метод проєктів у історичному та педагогічному аспектах.....	8
1.2. Класифікація проєктів.....	13
1.3. Проблеми впровадження дослідницьких проєктів.....	18
1.4. Проєктна діяльність як один із методичних прийомів формування універсальних навчальних дій.....	21
Висновки до розділу 1.....	25
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЄКТНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ГЕОМЕТРІЇ.....	28
2.1. Реалізація проєктних технологій під час вивчення стереометрії.....	28
2.2. Проєктне навчання та сучасні технології.....	39
2.3. Організація індивідуальної проєктної діяльності.....	47
2.4. Реалізація проєктного навчання на уроках геометрії.....	52
Висновки до розділу 2.....	64
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	66
Список використаної літератури.....	69

ВСТУП

Актуальність дослідження. Нині в освітньому просторі України спостерігаються такі тенденції: вдосконалення традиційних методів і методів роботи з учнями та дослідження і розробка нових альтернативних технологій, більш ефективних, оптимальних, результативніших, ніж ті, які існували в минулому. Змінюється зміст освітнього процесу: це вже не процес передачі знань або інформації і не повторення готових результатів, а формування компетентностей, придбання досвіду, самореалізація, виходячи з природних даних і розвитку здібностей дитини. Одним з методів, який значно збагачує навчальний процес сучасної школи, є проєктна діяльність, використання якої змінює традиційний підхід до навчання учнів.

На сучасному етапі розвитку освіти, коли українській школі необхідні якісно нові риси систем освіти (багатофункціональність, ціннісні можливості, варіативність), проєктна діяльність має велике освітнє значення. В основі методики навчання лежать: розвиток пізнавальних навичок і умінь учнів, вміння орієнтуватися в інформаційному просторі, вміння самостійно накопичувати свої знання, вміння критично мислити [92]. В методологічних розробках засновників методу проєктів (Дж. Дьюї, В. Кілпатрик, Е. Коллінгс), у працях українських і зарубіжних дослідників (Г.Ващенко, І. Єрмаков, В. Коваленко, Л. Левін, Ю. Олькерс, О. Пометун, О. Сухомлинська) розкрито передумови становлення методу проєктів як способу організації навчання. Цей метод розглядався із загальнопедагогічних позицій (В. Гузєв, І. Колесникова, М. Морозова, О. Новиков) і методичних особливостей застосування (Л. Масол, Н. Матяш, Є. Полат, Г. Сазоненко, В. Симоненко). Ученими досліджувалась і проблема ролі методу проєктів у контексті особистісно орієнтованого навчання (І. Бех, О. Блохін, І. Якиманська); його функцій як засобу формування ключових компетентностей (Г. Голуб, Н. Пахомова, О. Чуракова), активізації пізнавальної діяльності учнів (О. Гребінникова, Н. Замошнікова), розвитку творчих здібностей (М. Сердюк, Т. Шевцова). Технологію реалізації методу

проектів у шкільній освіті як форми інноваційної діяльності відображено у працях В. Безпалька, Л. Ващенко, Л. Даниленко, О. Коберника, Н. Масюкової, С. Ящука. Педагоги Ш. Амонашвілі, В. Давидов, В. Шаталов вважаю, що використання методу проектів дозволяє реалізувати особистісно-діяльнісний підхід. Проектування як вид педагогічної діяльності досліджувалось у роботах Ю. Бабанського, О. Коваленко та ін.

Аналіз даних досліджень дозволив зробити висновок про те, що проектна діяльність виступає як важливий компонент системи продуктивної освіти і є нестандартним, нетрадиційним способом організації освітніх процесів через активні способи дій, спрямовані на реалізацію особистісно-орієнтовного підходу. Вирішення проблем, пов'язаних із розвитком у школярів умінь і навичок самоосвіти, самостійності, з навчанням творчому підходу до поставленого завдання, покладається на загальну дидактику і особисті методики в рамках будь-якого з навчальних предметів, одним з яких є математика. Це дослідження присвячене проблемам теорії і методики навчання геометрії школярів старших класів, зокрема, організації проектної діяльності учнів, що дозволяє оптимально поєднувати отримання фундаментальних знань із формуванням практичних умінь і навичок. Випускник сучасної школи зацікавлений в отриманні практико-орієнтованих знань, які потрібні йому для успішної інтеграції в соціум і адаптації в ньому.

Математика, як навчальний предмет, має великі можливості для створення умов культурного і особистісного становлення школярів. Соціальне замовлення суспільства в галузі навчання математики висуває завдання формування особистості учнів, більш повної реалізації виховного, освітнього і розвиваючого потенціалу навчального предмета стосовно індивідуальності кожного учня.

Таким чином, важливість теоретичного і практичного розв'язання проблеми організації проектно-дослідницької діяльності старшокласників під час навчання геометрії, її неоднозначне виявлення на рівні практичного

застосування та значне місце в системі математичної підготовки учнівобумовили вибір теми нашого дослідження: *«Організація проектно-дослідницької діяльності старшокласників під час навчання геометрії»*.

Тему дипломної роботи затверджено по кафедрі математики та інформатики і по Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського (наказ № 1009 С від 21.10.2019 року).

Об'єкт дослідження: проектна діяльність як структурна одиниця навчального процесу в старшій школі.

Предмет дослідження: є особливості організації проектної діяльності на уроках геометрії у 10 та 11 класах.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні методики організації проектно-дослідницької діяльності старшокласників під час навчання геометрії.

Відповідно до визначених об'єкту, предмету та мети дослідження було визначено такі завдання:

- на основі аналізу психолого-педагогічної та навчально-методичної літератури та практики вивчити стан досліджуваної проблеми;
- розкрити значення поняття «метод проекту» та теоретично обґрунтувати важливість методу проекту;
- описати проектний метод як форму організації проектної діяльності;
- розширити класифікацію типів проектів за їх основними параметрами;
- розкрити значення поняття «проектна діяльність» та його особливості в старшій школі, спосіб його реалізації.

Методи дослідження. У процесі вирішення поставлених завдань використовувались наступні методи дослідження: теоретичні - дослідження та аналіз науково-методичної літератури з проблеми дослідження; когнітивні методи (аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення), що обґрунтовують теоретичні основи проблеми дослідження; емпіричні - цілеспрямоване

спостереження за роботами учнів, аналіз навчально-методичної документації, навчальних програм учнів старших класів, ознайомлення з педагогічним досвідом вчителів; метод співбесід, статистичної обробки результатів.

Теоретичні основи дослідження - це теоретичні та прикладні підходи до проєктної діяльності, які проаналізовані в працях вітчизняних та зарубіжних вчених (І. Єрмаков, І. Підласий, В. Воропаєв, В. Поздняков, В. Шапіро). Дослідження проєктної діяльності проводили Л. Ващенко, В. Гузеєв, В. Докучаєва, Л. Калінін, І. Осадчий. Можливості використання проєктної діяльності розглянуто в працях В. Симоненко, Т. Волковської, А. Хромова, В. Гузеєвої, Є. Полат, Г. Селевко, С. Сисоєвої.

Основа та етапи дослідження проводились в 10 класі Комунального закладу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №10 Вінницької міської ради» та Комунальному закладі Тетіївського НВК Гімназія Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів.

На першому етапі проводились теоретичні дослідження та аналіз психолого-педагогічної та методичної літератури, наукові статті з проблеми дослідження. Була проведена робота, метою якої було визначити та конкретизувати об'єкт, предмет та мету дослідження, конкретизувати завдання та розробити методи навчання.

На другому етапі теоретично обґрунтовано та практично апробовано використання методу проєктів на уроках геометрії та оцінено проєктну діяльність учнів 10 та 11 класів.

Теоретична і практична значущість даної дипломної роботи полягає в тому, що в роботі проаналізовано та систематизовано матеріал з проблеми можливості самостійного надбання знань учнями під час організації навчального проєкту. Виявлено рівень самостійного здобуття знань в учнів, на підставі результатів первинної діагностики, розроблений і реалізований навчальний проєкт, спрямований на самостійне засвоєння знань у процесі вивчення геометрії. Доведено ефективність навчального проєкту як можливість самостійного здобуття знань в учнів під час

вивчення математики. Ця робота може бути використана вчителями для нестандартних уроків геометрії та організації гурткової роботи з учнями старших класів.

Апробація роботи відбулася на науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні проблеми математики, фізики, комп'ютерних наук і технологій» (Вінниця, травень 2020).

Публікації. За темою магістерської кваліфікаційної роботи були опубліковані:

- Снігур А. Г. Особливості реалізації проєктного навчання під час навчання геометрії в старшій школі. *Актуальні проблеми математики, фізики, комп'ютерних наук і технологій* : збірник матеріалів доповідей учасників науково-практичної Інтернет-конференції 5-6 травня 2020р. Вінниця : Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 2020. С. 95–98.

- Снігур А. Г. Метод проєктів на уроках геометрії в старшій школі. *Науково-популярний альманах «Математика та інформатика навколо нас»*. Вінниця : 2020. №4. С. 134–139.

Структура роботи: Магістерська робота складається із вступу, двох розділів, висновків до кожного з розділів та загальних висновків. Загальний обсяг роботи - 78 сторінок. Список використаних джерел містить 102 найменування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алісійчук О.С. Проектна діяльність у процесі опанування навчальними дисциплінами у ВНЗ / О.С. Алісійчук, В.В. Федорчук. – Кам'янець-Подільськ, 2008.
2. Антипова О. У пошуках нестандартного уроку / О. Антипова, Д. Румянцев, В. Паламарчук // Рад. школа. – 1991. – № 1. – С.65–69.
3. Бабій К.Н. Нетрадиційний урок за проектною технологією // К.Н. Бабій, А.М. Бахтарова, І.Б. Литвиненко //Управління школою. – 2007. – № 1. – С.22.
4. Байбородова Л.В. Проектная деятельность младших школьников в разновозрастных группах: пособие для учителей общеобразовательных организаций / Л.В. Байбородова. – М.: Просвещение, 2013. – 175 с.
5. Байняшкіна О.Є. Метод проектів як засіб дефективного та якісного навчання молодших школярів / О.Є. Байняшкіна // Початкове навчання та виховання. – 2013. – №30. – С.23–30.
6. Бакинська Т. Проектувальна діяльність – основа взаємодії вчителя та учнів / Т. Бакинська // Початкова школа. – 2003. – № 7. – С. 59–62.
7. Башинська Т. Проектувальна діяльність – основа взаємодії вчителя та учнів / Т. Башинська // Початкова освіта. – 2003. – №1. – С.59–62.
8. Беліменко Л. Актуальність та значущість проектної діяльності / Л. Беліменко . // Початкова школа. – 2011. – №6. – С.38–39.
9. Белоусов С. Система проектная / С. Белоусов // Педагогическая энциклопедия: в 3 т. – Т 1. – М., 1927. С.530-546.
10. Богуславський М. В. Развитие общего среднего образования: проблемы и решения: Из истории отечественной педагогики 20 х годов XX века / М. В. Богуславський. – М., 1994. – 182 с.

11. Бодько Л. Метод проектів як засіб реалізації особистісно-орієнтованого навчання / Л. Бодько // Початкова школа. – 2013. – №10. – С. 1–4.
12. Бугайова Н. Дослідницька робота учнів на уроках та в позаурочний час. Методичний посібник / Н. Бугайова. – Олександрія, 2013.
13. Буткова В. Фінський досвід успішного навчання математики в школі / В.Буткова // Математика в школі. – 2008. – С. 52-56.
14. Вашуленко М.С. Методика навчання української мови в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / М.С. Вашуленко. – К.: Літера ЛТД, 2011. – 364 с.
15. Ващенко О. Метод проектів і кооперативне навчання як засіб оптимізації вищої освіти / О. Ващенко, Т Кравченко . // Початкове навчання. – 2013 – №1.– С.35–37.
16. Велика Т.А. Проектна діяльність у початковій школі [Електронний ресурс] / Т.А. Велика. Режим доступу: <https://sites.google.com/site/velikatanya/godini-spilkuvanna>. – Назва з екрану.
17. Веліховська, А. Б. Використання нових інформаційних технологій у вивченні математики на основі методу проектів / А. Б. Веліховська // Математика в школах України. – 2005. – № 3. – С. 2–5.
18. Галабурда Т.О. Метод проектів на уроках інформатики / Т.О. Галабурда. – Зоря, 2011.
19. Голуб Н.М. Роль методу проектів у фаховій підготовці майбутніх вчителів / Н.М. Голуб Л.І. Проценко // Українська мова і література в школі. – 2013. – №8.– С. 15–19.
20. Гончаренко С.Ц. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
21. Григорчук А. Проектна діяльність учнів на уроці читання / А. Григорчук, М. Протопопова // Початкова школа – 2007 – № 1 – С. 14–17.

22. Гузеев В. В. Метод проектирования как частный случай интегральной технологии обучения / В. В. Гузеев // Директор школы. – 1995. - №6. – С. 34-47.
23. Гулак І.М., Гринько В.О. Суть методу проектів при навчанні в початковій школі [Електронний ресурс] // І.М. Гулак, В.О. Гринько . Режим доступу: http://asconf.com/rus/archive_view/143. – Назва з екрану.
24. Гуня Л.П. Впровадження проектних технологій у навчання молодших школярів. Методичний посібник / Л.П. Гуня, С.І Бондар, Н.В Войтенко. – Умань, 2011.
25. Гусіва Т.О. Проектна діяльність у початковій школі [Електронний ресурс] / Т.О. Гусіва. Режим доступу: <http://referatbox.net/318748-Proektnaya-deyatel-nost-v-nachal-noiy-shkole.html>. – Назва з екрану.
26. Гусь І.М., Калмикова І.В. Метод проектів / І.М. Гусь, І.В. Калмикова // Управління школою. – 2005. – № 5. – С. 8–11.
27. Дементієвська Н. П., Морзе Н. В. Телекомунікаційні проекти: стан та перспективи // Комп'ютер у сім'ї та школі. - 1999. - № 4. - С. 20-24.
28. Демчук О. Метод проектів як особистісно-зорієнтована технологія розвитку життєвої компетенції [Електронний ресурс] / О. Демчук. Режим доступу: <http://social-science.com.ua/article/479>. – Назва з екрану.
29. Демянчук О.О. Методика проектної діяльності на уроках хімії та біології [Електронний ресурс] / О.О. Демянчук, Л.М. Ткаченко. Режим доступу:http://www.zipro.net.ua/data/files/2014/proekt_himija_biologija_07112014.pdf. – Назва з екрану.
30. Додусенко Н.О. Проектна діяльність в початковій школі / Н.О. Додусенко. – Х.: Основа, 2010.
31. Дубнюк З.І. Проектна діяльність на уроках української мови [Електронний ресурс] / З.І. Дубнюк. Режим доступу: http://www.metod-kopilka.ru/proektna_dyalnst_na_urokah_ukransko_movi_ta_literaturi-31755.htm. – Назва з екрану.

32. Єлькін А. Проектна технологія навчання: данина моді чи нагальна потреба? / А.Єлькін // Хімія. Шкільний світ. – №12. – 2008. – С. 36–37.
33. Єжак Є. Основи проектної діяльності учнів / Є. Єжак // Школа. – 2007. – № 11. – С. 33.
34. Єрмаков І. Проектний підхід у школі життєвої компетентності / І. Єрмаков // Підручник для директора. – 2005. – № 9–10. – С. 32–49.
35. Єрмаков І.Г. Компетентісний потенціал проектної діяльності [Електронний ресурс] // І.Г. Єрмаков. Режим доступу: [http://www.library.edu-ua.net/](http://www.library.edu.ua.net/). – Назва з екрану.
36. Задарей О.А. Метод проектної технології та його застосування на заняттях української мови та літератури / О.А. Задарей. – Каховський державний коледж. – 2012.
37. Захарійчук М.Д. Українська мова: підручник для 3 класу загальноосв. Навч.закл. / М.Д. Захарійчук, А.І. Мовчун. – К.: Грамота, 2014. – 176 с.
38. Захарова А.М. Розвиток мислення в початковій школі / А.М. Захарова // Психологія і педагогіка. – 2005. – №1. – С.21–27.
39. Зеер Э.Ф. Личностно-развивающииетехнологии начального профессиональногообразования: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений/Э.Ф. Зеер. – М.: Издательский центр «Академия», 2010. – 176 с.
40. Зозюк І. Творчі проекти: обґрунтування необхідності / І. Зозюк // Українська мова та література. – 2005. – № 45. – С.6–7.
41. Ізбаш С.С. Реалізація творчих проектів у навчальному процесі сучасної школи / С.С. Ізбаш. – Мелітополь: Науковий вісник МДПУ. – 2010. – 125 с.
42. Каліманова О. Проектні технології на уроках мови і літератури / О. Каліманова // „Вивчаємо українську мову та літературу”. – 2008. – №8.

43. Кальней В.А. Структура и содержание проектной деятельности / В.А. Кальней, Т.М. Матвеева // Стандарты и мониторинг в образовании. – 2004. – № 4.

44. Карбованець О. Метод проектів – о сучасна педагогічна технологія навчання освітніх закладів різних рівнів // О. Карбованець, Н Куруц., Н. Голуб. – Ужгород, 2013.

45. Князьська В. Метод проектів як засіб креативно-пізнавальної діяльності молодших школярів / В. Князьська // Початкова школа. – 2007 – №5. – С.43–44.

46. Кобелкова І.О. Метод проектів як засіб креативно-пізнавального розвитку молодших школярів [Електронний ресурс] / І.О. Кобелкова. Режим доступу:

http://www.nachalka.com.ua/publ/statti/metod_proektiv_jak_zasib_kreativno_piznavalnoji_dijalnosti_molodshikh_shkoljariv/11-1-0-1255. – Назва з екрану.

47. Коваль Н.М. Використання методу проектів на заняттях природничого циклу. [Електронний ресурс] / Н.М. Коваль, А.П. Олійник. Режим

доступу:http://prirodazpk.ucoz.ua/publ/metod_proektiv_koval_nm_olijnik_ap/1-1-0-9. – Назва з екрану.

48. Коверник Т.О. Практичне впровадження методу проектів в початковій школі. [Електронний ресурс] / Т.О. Коверник. Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/32837/. – Назва з екрану.

49. Коляда О. Проектний день у початковій школі / О. Коляда, О. Онопрієнко // Початкова школа. – 2006. – №5 – С.26.

50. Комар Т.В. Методологія проектної діяльності: методологічний аспект / Т.В. Комар // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій університету „ Україна ”. – 2013. – №2. – С.102–107.

51. Конышева Н.М. Проектная деятельность школьников / Н.М. Конышева // Начальная школа. – 2006. – №1. – С.17.

52. Кордуба Н.С. Позакласне читання. Розробки уроків / Н.С. Кордуба, М.М. Стрихар. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2013. – 95с.
53. Кратасюк Л. Метод проектів у системі особистісно зорієнтованої мовної освіти / Л. Кратасюк // Українська мова і література в школі: Науково-методичний журнал. – 2010. – № 4. – С.10–14.
54. Кримський С.Б. Проект і проектування в сучасній цивілізації // Метод проектів: традиції, перспективи, життєві результати: Практико-зорієнтований збірник / Керівник авторського колективу – директор ліцею міжнародних відносин № 51 С.М. Шевцова. Науковий керівник і редактор – канд. істор. наук І.Г.Єрмаков.–К.: ”Департамент”, 2003. – С.6–15.
55. КушнирИсаак. Геометрия на баррикадах. – 2-е изд., доп. и перераб. – К.: Факт, 2009. – 724 с
56. Кушнір О. Теоретичні аспекти проектної діяльності молодших школярів. [Електронний ресурс] / О. Кушнір. Режим доступу:<http://reftrend.ru/175164.html> – Назва з екрану.
57. Ларионова О.Г. Организация проектной деятельности учащихся при изучении геометрии /О.Г. Ларионова // Математика в школе. – 2007. – №8. – С. 8-16.
58. Лернер П. Проектування як основний вид пізнавальної діяльності школярів / П. Лернер // Завуч. – 2003. – № 7 (157). –С. 6.
59. Лисенко С. Про проекти / С. Лисенко // Відкритий урок. 2003. – №17. – С.17–18.
60. Ліханська О.Л. Проектна діяльність школярів на уроках української мови. З досвіду роботи./ О.Л. Ліханська. – Нікополь, 2011.
61. Логвін В. Метод проектів в контексті сучасної освіти / В. Логвін // Завуч. – 2002. – № 26. – С. 8–11.
62. Лухтай Л.К. Нестандартний урок / Л.К. Лухтай // Початкова школа. – 1992. – № 3–4. –С.31–32.
63. Максимюк Л.І. Уроки позакласного читання в початковій школі. Навчальний посібник / Л.І. Максимюк. – Дубни, 2008.

64. . Матюха В.А. Паралельні та перпендикулярні прямі: урок-проект з геометрії, 7 клас / В.А. Матюха //Математика в шк. України.– 2012.– №31.– С. 29-31.

65. Метод проектов на уроках математики - [Электронный ресурс] – Режим доступа. - URL: <http://www.uchportal.ru/publ/15-1-0-350>

66. Митник О. Нарис нестандартного уроку // Початкова школа. – 1997. – №12. – С.11–22

67. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою. 10-11 класи. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

68. А. Методологічні засади використання термінів „проектний” і „проектувальний” / Л.А. Назаренко // Наукові праці. – 2010. – №122. – С.71–74.

69. Науменко Є.І. Проектне навчання на уроках української мови та літератури. Учитель року / Уклад. Є.І. Науменко, О.М. Чхайло. – Х.: Вид. група Основа, 2008. – 122 с.

70. Наумчик М.М. Робота з дитячою книжкою / М.М. Наумчук // Позакласне читання. 4(3) клас. Тернопіль: Підручники та посібники, 1998. – 128 с.

71. Нищета В.А. Технологія життєво творчих проектів на уроках української мови та літератури / В.А. Нищета. – Навчальний посібник: Харків. – 2009. – 153 с.

72. Нищета В.А. Метод проектів як засіб формування життєвих компетентностей у старшокласників у процесі навчання українознавчих предметів. [Електронний ресурс] / В.А. Нищета. – Кривий Ріг, 2009. Режим доступу: <http://users.kpi.harkov.ua/lre/bde/ukr/pedde/active.htm>. – Назва з екрану.

73. Пагор С.М. Формування ключових компетенцій на уроках української мови та літератури, в позакласній роботі через інтерактивні

методи навчання [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nsk.fio.ru/festival/docs/pagor.htm>. – Назва з екрану.

74. Пахомова Н.Ю. Метод проектів для навчальних закладів: Навчальний посібник для викладачів та студентів педагогічних вузів / Н.Ю. Пахомова. – М: АРКТІ, 2003. – 112 с.

75. Пелагейченко М.Л. Метод проектів. Історія розвитку / М.Л. Пелагейченко // Педагогічна майстерня. – 2012. – №8. – С.26–32.

76. Печерська Е. Уроки різні та незвичайні / Е. Печерська // Рідна школа. – 1995. – № 4. – С.62–65.

77. Пластиніна О.А. Використання інноваційних педагогічних технологій в початковій школі [Електронний ресурс] / О.А. Пластиніна.Режим доступу: <http://www.uchportal.ru/publ/24-1-0-2030>. – Назва з екрану.

78. Подранецька Н. Застосування проектних технологій на уроках української мови та літератури як один із напрямків розвитку мовної особистості / Н. Подранецька // Українська мова і література в школі. – 2006. – № 4. – С.22–25.

79. Полат Е.С. Метод проектов [Електронний ресурс] / Е.С. Полат. Режим доступу: <http://nsk.fio.ru/festival/docs/polat.htm>. – Назва з екрану.

80. Попівніч Т.В. Проектна діяльність як важливий аспект виховної роботи у початкових класах / Т.В. Попівніч // Світ виховання. – 2013. – №4. – С.52

81. Потанина В.Я. Введение проектной деятельности в начальной школе / В.Я. Потанина // Начальная школа. – 2010. – №10 – С. 62.

82. Присмицька Г. Проектні технології на уроках літератури / Г. Присмицька // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2008. – №1.

83. Рибіна О. Проектна діяльність / О. Рибіна // Найкращі сторінки педагогічної преси. – 2004. – №1. – С.46–49.

84. Сазоненко Г. Проективна педагогіка (З досвіду проектування навчальних технологій) / Г. Сазоненко // Рідна школа. –1999. – № 4. – С.41–45.
85. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка: Навчальний посібник. – 2-ге вид., стер. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2004. – 320 с.
86. Семко Г. Організація проектної діяльності учнів на уроках літератури / Г. Семко // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2008. – №3.
87. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: Підручник / С.О. Сисоєва. – К.: Міленіум, 2006. – 344 с.
88. Скрипченко Н.Ф. Шляхи вдосконалення класного й позакласного читання / Н.Ф. Скрипченко // Початкова школа. – 1990. – №5. – С.36–40.
89. Соловій Г. Метод проектів: від вивчення до впровадження / Г. Соловій // Математика. – 2014. – №16.– С. 27-35.
90. Софієнко М.Ю. Як правильно розробляти та проводити проекти в початковій школі / М.Ю. Софієнко. – Рубцовськ, 2013.
91. Токаренко Н. Проектна діяльність із дітьми старшого дошкільного віку / Н. Токаренко // Вихователь-методист дошкільного закладу : спеціаліз. журн. – 2013. – № 10. – С.11–18.
92. УйсімбаєваМаріяМ Проектна діяльність:теоретичні аспекти / МаріяМУйсімбаєва // Витоки педагогічної майстерності. – 2014. – №13. – С.258–263.
93. Українська педагогіка. Освітній портал. Метод проектів. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://ukped.com/skarbnichka/396.html>. – Назва з екрану.
94. Федорчук Е.І. Сучасні педагогічні технології. Науково-методичний посібник / Е.І. Федорчук. – Кам'янець-Подільський:АБЕТКА, 2006. – 51с.
95. Хотунцев Ю.Л. Проекты в школьномкурсе„Технология” / Ю.Л. Хотунцев // Школа и производство. – 1994. – №4. – 96с.

96. Чанова М.В. Метод проектів в системі проблемного навчання [Електронний ресурс] /М.В. Чанова. Режим доступу: <http://www.ioso.ru/distant/project/meth>. – Назва з екрану.
97. Чепіль М.М. Педагогічні технології: Навчальний посібник / М.М. Чепіль, Н.З. Дудник. – К.: Академ. видав., 2012. – 224 с.
98. Шевцова С.М. Теоретико-методологічні засади досліджень методу досліджень як складової формування духовності майбутніх педагогічних кадрів / С.М. Шевцова // Гуманітарний вісник ЗДІА. – Випуск 38. – 2008. – С.202–212.
99. Шевчук І.Л. Продуктивне навчання як засіб розвитку молодших школярів / І.Л. Шевчук. – Красноперекіпськ, 2010.
100. Шерстюк Л.М. Метод проектів – у дії. Навчально-методичне видання / Л.М Шерстюк. – Суми: РВВ СОІППО, 2011. – 54 с.
101. Шиян Т.В. Психолого-педагогічні засади впровадження проектно-діяльності в школі: Автореф.дисс. ... доктора пед. наук, 19.00.07 / Т.В. Шиян. – Київ, 2008.
102. Ящук С. Розвиток творчого потенціалу учнів у процесі проектно-технологічної діяльності / С. Ящук // Рідна школа. – 2004. – № 4. – С. 9.